„Обединена млечна компания" ЕАД
(с предишно наименование „Тирбул" ЕАД)

Индивидуален доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

31 декември 2023 г.

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ЗА 2023

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
на
„ОБЕДИНЕНА МЛЕЧНА КОМПАНИЯ" ЕАД, гр. Сливен
(с предишно наименование „Тирбул" ЕАД, гр. Сливен)

Този индивидуален доклад за дейността е изготвен съгласно Закона за счетоводството.

При изготвянето на индивидуалния доклад за дейността са спазени принципите на вярно и честно представяне на развитието и резултатите от дейността на Дружеството.

Индивидуалният доклад за дейността да се разглежда в едно с индивидуалния финансов отчет на Дружеството за 2023 г.

I. Развитие и резултати от дейността на Дружеството. Състояние на Дружеството и бъдещо развитие.

Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Сливен (с предишно наименование Тирбул ЕАД, гр. Сливен) е еднолично акционерно дружество съгласно разпоредбите на Търговския закон под наименованието Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Сливен (с предишно наименование Тирбул ЕАД), със седалище и адрес на управление: гр. Сливен, ул. "Керамика" № 10.

Дружеството е с предмет на дейност: промишлена преработка, производство, изкупуване, търговия, внос и износ в страната и чужбина на всички видове млечни продукти и сирена, и свързаните с тях заготовки.

През м. октомври 2023 г. Дружеството постепенно преустановява производствения си процес и преминава в режим на преустройство на производствената си площадка. В процес е на подготовка за демонтаж на съществуващо оборудване, линии и машини за производство на традиционно гръцко твърдо сирене и подготовка за инсталиране на нови машини и оборудване за преработка на мляко и производство на кисело и прясно мляко. Причините за стартиране на новия инвестиционен процес е покупката на млекопреработващото предприятие Обединена млечна компания ЕАД, гр. Пловдив - дружество, което произвежда продуктите с марка „Верея". Към датата на съставяне на индивидуалния финансов отчет, целият процес по демонтаж на машини и пренос на производствения процес от гр. Пловдив в гр. Сливен е приключил. Инвестираните средства по преместване на съществуващо, както и покупка и инсталация на ново оборудване, е в размер на 25,000 хил. евро. Към настояща дата, продуктите с марката „Верея" (кисело и прясно мляко), се произвеждат на територията на завода в гр. Сливен

В резултат от описаната по-горе реорганизация в производствената и търговска дейност на Дружеството за 2023 г., Дружеството отчита следните приходи от продажби и финансов резултат:

Нетен размер на приходите от продажби от продължаващи дейности	93,053 хил. лв.
Нетен размер на приходите от продажби от преустановени дейности	62,948 хил. лв.
Финансов резултат от продължаващи дейности	Загуба 2,643 хил. лв.
Финансов резултат от преустановени дейности	Печалба 6,035 хил. лв.
Печалба преди данъци за годината	3,392 хил. лв.

Производственият процес до октомври 2023 г. е протичал в нормалния си капацитет с по-изявена сезонна натовареност за периода март-август, когато се изкупува най-голяма част от суровината за преработка.

Производственият капацитет на предприятието за 2023 г. е със средна годишна натовареност от около 70-80% поради проявата на сезонността в този отрасъл. Завишението на продажбите на вътрешен пазар се дължи на увеличен обем на предлагания асортимент от марката млечни продукти, както и увеличения обем на консумация на хранителни продукти. Несъществено влияние в завишения размер на продажбите оказва и процеса на увеличение на цени на стоките на вътрешния пазар, повлиян от инфлационни процеси, стартирали през 2021 г.

Търговската и ценова политика на Дружеството се определя от собственика на капитала Hellenic Dairies S.A.Greece.

1. Ликвидност

Показателите за ликвидност за 2023 г., съпоставени с тези от 2022 г., са като следва:

Показатели		2023	2022	
Коефициент за обща ликвидност	$= \frac{\text{Текущи активи}}{\text{Текущи пасиви}}$	1.15	0.71	+0.44 пункта
Коефициент за бърза ликвидност	$= \frac{\text{Текущи вземания + парични средства}}{\text{Текущи пасиви}}$	0.32	0.29	+0.03 пункта
Коефициент за абсолютна ликвидност	$= \frac{\text{Парични средства}}{\text{Текущи пасиви}}$	0.05	0.03	+0.02 пункта

Основният източник на ликвидност за Дружеството са приходите от продажби и привлечените средства. За 2023 г. приходите от продажби на готова продукция и стоки от продължаващи и преустановени дейности възлизат на 156,001 хил. лв. и са основната част от паричния поток на Дружеството.

Матуритетът и навременното осъществяване на плащанията се следи текущо от кредит-контрола на финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящи постъпления и плащания. Дружеството управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозира бъдещите си входящи и изходящи парични потоци.

2. Капиталови ресурси и управление на капитала

Към 31 декември 2023 г. чистата стойност на имуществото (нетните активи) на Дружеството е по-висока от регистрирания основен акционерен капитал. През 2023 г. стратегията на Дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (дългосрочни и краткосрочни) така, както са посочени в индивидуалния отчет за финансовото състояние и паричните средства и еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Общ дългов капитал	106,430	34,935
в т.ч. банкови заеми	*105,292*	*16,271*
в т.ч. търговски задължения към свързани предприятия	*1,138*	*18,664*
Намалени с парични средства и парични еквиваленти	(2,160)	(1,090)
Нетен дългов капитал	**104,270**	**33,845**
Общо собствен капитал	99,934	22,626
Общо капитал	**204,204**	**56,471**
Съотношение на задлъжнялост	**0.51**	**0.60**

В резултат от преструктуриране дейността на Дружеството, към 31 декември 2023 г., Дружеството рекласифицира следните активи като активи, държани за продажба и пасиви, свързани с тях:

Стойности в хил. лв.	31.12.2023
Активи	
Имоти, машини и съоръжения	252
Материални запаси	8,532
В т.ч. незавършено производство	*967*
готова продукция	*7,565*
Вземания от клиенти	20,158
Активи, класифицирани като държани за продажба	**28,942**
Пасиви	
Кредити от банки	2,024
Заеми от свързани лица	11,882
Пасиви, класифицирани като държани за продажба	**13,906**

3. Резултати от дейността

Основното производство на Дружеството, от което се реализират най-голям обем продажби, е преработката на мляко и производството на млечни продукти. Нетните приходи от продажби за 2023 г. се формира от реализираната продукция млечни продукти както на външния, така и на вътрешния пазар.

Около 46% от приходите от продажби на млечни продукти от продължаващи и преустановени дейности са от тяхната реализация на външния пазар, а 54% от вътрешен пазар.

През анализирания период са реализирани приходи от продажби от продължаващи дейности както следва

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Продажба на стоки на вътрешния пазар	84,806	49,938
Продажба на стоки на външния пазар	5,459	1,142
Продажба на продукция на вътрешния пазар	-	33
Продажба на продукция на външния пазар	2,788	-
Общо	**93,053**	**51,113**

Увеличението от 82% се дължи на увеличения обем на продажбите на млечни продукти на външен и вътрешен пазар, както и на завишени продажни цени вследствия на завишената покупна цена на суровини и материали за тяхното производство.

Разходите за продължаващи дейности през 2023 г. възлизат на 91,957 хил. лв. като увеличението им се дължи основно на по-високите цени на суровини и енергийни продукти.

Резултатите от продължаващи и преустановени дейности за 2023 и 2022 години са представени в следната таблица:

	Продължаващи дейности		Преустановени дейности	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Приходи от продажби	93,053	51,113	62,948	48,280
Себестойност на продажбите	(82.529)	(46,699)	(58,970)	(43,630)
Брутна печалба	**10,524**	**4,414**	**3,978**	**4,650**
Други приходи от дейността	383	89	3,783	993
Разходи за дистрибуция и реализация	(7,659)	(7,070)	(111)	(122)
Административни разходи	(1,769)	(854)	(882)	-
Оперативна печалба	**1,479**	**(3,421)**	**6,768**	**5,521**
Финансови разходи	(4,122)	(113)	(733)	(562)
Печалба преди данъчно облагане от преустановени дейности	**(2,643)**	**(3,534)**	**6,035**	**4,959**

Дружествата, с които търгуваме са в добро финансово състояние, което от своя страна е гаранция за добри търговски взаимоотношения. Утвърждаването на добрите пазарни позиции и разкриването на нови такива влияят позитивно на дейността на Дружеството.

Полагат се големи усилия и се инвестират допълнително средства за разработване на райони на млекоизкупуване и популяризиране на фирмата като коректен контрагент. Освен с доставката на мляко от разработените от Дружеството райони, Дружеството регулярно поддържа нормалните за капацитета си количества за преработка на мляко и с извършване на внос на суровината от страни от ЕС.

II. Важни събития, настъпили след датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние до датата на одобрение за издаване на годишния индивидуален финансов отчет и индивидуалния доклад за дейността

След 31 декември 2023 г., за периода от отчетната дата до датата, на която настоящият индивидуален финансов отчет е одобрен за издаване от Ръководството на Дружеството, са настъпили следните съществени събития и промени, които оказват влияние върху дейността и резултатите на Дружеството:

- На 07.02.2024 г. е подписан Договор за преобразуване чрез вливане на Обединена Млечна Компания ЕАД и Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Сливен (с предишно наименование Тирбул ЕАД) по смисъла на чл. 262 Д от ТЗ. На 21.02.2024 г. Договорът е обявен по партидите на двете дружества в Търговския регистър. За ефективна за счетоводни цели дата на вливане е обявена 01.07.2024 г. Съгласно подписания договор, цялото имущество на Обединена Млечна Компания ЕАД, включително всички негови права, задължения и фактически отношения, преминават при условията на универсално правоприемство към Обединена Млечна Компания ЕАД (с предишно наименование Тирбул ЕАД), а регистрацията на Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Пловдив, се прекратява без ликвидация.

- Капиталът на Тирбул ЕАД няма да бъде увеличаван;

- Тирбул ЕАД, в качеството си на приемащо дружество, променя фирменото си наименование на Обединена Млечна Компания ЕАД, запазвайки Единния си идентификационен код (ЕИК);

- Едноличен акционер на Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Сливен, без промяна остава Хеленик Деарис Гърция;

- Предметът на дейност е без промяна-преработка на мляко и производство на млечни продукти с марката Верея;

- Вливането е вписано в Търговския Регистър на 03.07.2024 г.;

- Договорени и поетапно инсталирани са поточни линии за производство на прясно мляко, кисело мляко и айрян. Към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет незакритите аванси по инвестицията са в размер на 5,068 хил. лв.;

- Прекратени са трудовите правоотношения с част /приблизително 180 души/ от персонала, който е ситуиран в производствената база на Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Пловдив. Персоналът, зает в частта на „Продажби и маркетинг" на Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Пловдив, се прехвърля в трудови правоотношения с Тирбул ЕАД, гр. Сливен, считано от 01.07.2024 г.

- На 20 юни 2024 г. е вписана в търговския регистър Зои Михаил Саранди като член на Съвета на директорите и е заличен Димитриос Висариос Келас.

III. Предвиждано развитие на Дружеството

Основната цел на Дружеството за 2024 г. е да запази извоюваната стабилна позиция, която има като едно от водещите предприятия за преработка на мляко и производство на млечни продукти в България.

Основните цели ще бъдат постигнати с една разумна и последователна производствена програма, включваща следните приоритетни задачи:

- Поставяне на акцент върху усъвършенстването на технологията на някои основни готови продукти и разработката на такава за производството на нови млечни продукти;
- Доставка на суровини и материали на ниски цени с цел по-ниска себестойност на готовия продукт;
- Утвърждаване на позициите на Дружеството на изградените пазарни структури и привличане на нови клиенти, както в страната, така и в чужбина;
- Утвърждаване позициите на търговската марка „Верея" като водеща търговска марка за млечни продукти в страната.

Дългосрочните цели на Дружеството са свързани със запазване на резултатите, постигнати през последните години по отношение на обема на произведена продукция, с тенденция за увеличаване на темповете, което обаче да не повлияе на качеството на крайните изделия.

Продължават да се търсят възможности за намаление на себестойността на произвежданата продукция през 2024 г. чрез оптимизиране на преките производствени разходи и увеличаване натоварването на производствените мощности, при утвърждаваща се тенденция на завишение цената на основната ни суровина - суровото мляко, енергията и природния газ. През 2022 г. предприятието стартира проект в областта на алтернативни доставки на енергия за целите на производството. Последният етап от този проект - монтаж на фотоволтаична система 500 kw – е приключен и пуснат в експлоатация на 01.07.2023 г. През 2023 г. приключи и изграждането на обособен сектор за доставка на газ пропан-бутан за целите на производството.

След вливането на „Обединена Млечна Компания" ЕАД, гр. Пловдив, към 03.07.2024 г. персоналът на Дружеството наброява 430 души. Притежаваната от персонала квалификация отговаря на нуждите за производството. През годината наши специалисти посещават семинари за запознаване с извършващите се промени в трудовото законодателство. Новопостъпилите работници се прикрепят към висококвалифицираните работници за усвояване специалността в дадената професия при условията на разширено и модернизирано производство.

IV. Информация относно изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.

Съветът на директорите през изтеклата година се е придържал към стандартите за добро корпоративно управление. Техните действия и решения са били прозрачни и в интерес на собственика на капитала. Дейността на управителният орган е бил съобразен с изискванията на действащото законодателство в страната. Необходимата информация за Дружеството е представена в срок пред съответните организации.

Във връзка с изпълнението на програмата за добро корпоративно управление през 2023 г. бе направено следното:

- в политиката на Дружеството, ръководена от принципите на добро корпоративно управление, се счита, че заинтересовани лица са и тези лица, които не са акционери, но имат интерес от финансовия просперитет на Дружеството, в т.ч. клиенти, доставчици и обществеността в тази сфера. На тези лица се предоставя нужната информация за дейността и финансовите данни на Дружеството, което спомага за вземане на правилно решение. Дружеството оценява, че изпълнението на програмата за корпоративно управление е ефективна и отговаря на международните стандарти за добро корпоративно управление и допринася за подобряване корпоративното управление на "Тирбул" ЕАД. При промяна в действащите стандарти за корпоративно управление, програмата също ще бъде променяна съобразно тези изисквания.

V. Друга информация

Информация по чл.247 от Търговския закон:

Членовете на Съвета на директорите не са получавали възнаграждения от Дружеството през отчетния период.

Участието на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети съгласно чл. 247, ал.2, т.4 от Търговския закон, е както следва:

- Към датата на съставяне на настоящия доклад и съгласно наличната информация, публикувана в Търговския регистър и РЮЛНЦ при Агенция по вписванията:

  - **Стилиянос Димитриос Сарандис –** представляващ и акционер, притежаващ повече от 25 на сто от капитала на "Хеленик Деарис" Акционерно Дружество, със седалище: Република Гърция, гр. Трикала 42 100, община Пили, с адрес: 5-ти километър, национален път Трикала-Пили, вписано в Общ търговски регистър (ГЕМИ) с номер 026530540000;

  - **Стилиянос Михаил Сарандис –** представляващ и акционер, притежаващ повече от 25 на сто от капитала на "Хеленик Деарис" Акционерно Дружество, със седалище: Република Гърция, гр. Трикала 42 100, община Пили, с адрес: 5-ти километър, национален път Трикала-Пили, вписано в Общ търговски регистър (ГЕМИ) с номер 026530540000.

VI. Научноизследователска и развойна дейност

Дружеството не е извършвало действия в областта на научноизследователската и развойната дейност и не планира такива в обозримо бъдеще.

VII. Отговорност на Ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя индивидуален финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци. Ръководството е изготвило настоящия индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз (ЕС).

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния индивидуален финансов отчет към 31 декември 2023 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, като индивидуалният финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

30.09.2024 г.

Съставител: _____ /Мария Стойкова/

Изпълнителен директор: _____ /Мария Стойкова/

ОБЕДИНЕНА МЛЕЧНА КОМПАНИЯ ЕАД * ОМК * Сливен *

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ 31 ДЕКЕМВРИ 2023

Deloitte Audit OOD
UIC 121145199
4 Mihail Tenev Str., fl. 12
Balkan Business Center
1784 Sofia, Bulgaria

Tel: +359 (2) 802 3300
Fax: +359 (2) 802 3350
www.deloitte.bg

Делойт Одит ООД
ЕИК 121145199
ул. Михаил Тенев 4, ет. 12
Балкан Бизнес Център
1784 София, България

Тел: +359 (2) 802 3300
Факс: +359 (2) 802 3350

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния акционер на Обединена Млечна Компания ЕАД (с предишно наименование Тирбул ЕАД)

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Обединена Млечна Компания ЕАД (с предишно наименование Тирбул ЕАД, „Дружеството“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, индивидуалното финансово състояние на Дружеството към 31 декември 2023 и неговите индивидуални финансови резултати от дейността и индивидуални парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“), приети от Европейския съюз („ЕС“).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти („МОС“). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители („Кодекса на СМСЕС“), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит и изразяване на сигурност по устойчивостта („ЗНФОИСУ“), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФОИСУ и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Други въпроси

Финансовият отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2022, е одитиран от друг одитор, който е изразил модифицирано мнение относно този отчет на 29 септември 2023.

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“), както и към глобалната мрежа от дружества – членове и свързаните с тях дружества (заедно наричани „организацията на Делойт“). ДТТЛ (наричано също "Делойт Глобъл") и всяко дружество– член и неговите свързани дружества са юридически самостоятелни и независими лица, които не могат да поемат задължения или да се обвързват взаимно по отношение на трети страни. ДТТЛ и всяко дружество член на ДТТЛ и свързаните с него дружества са отговорни единствено и само за своите собствени действия и бездействия, но не и за тези на останалите. ДТТЛ не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете www.deloitte.com/about, за да научите повече.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

REF: AE5B007406C06BE7F6DC8BB7D3A709CD

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Съветът на директорите и изпълнителните директори на Дружеството („Ръководството“) носят отговорност за другата информация. Другата информация се състои от индивидуален годишен доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуални финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на индивидуалния годишен доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители („ИДЕС“). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в индивидуалния годишен доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- Индивидуалният годишен доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Делойт Одит ООД

Делойт Одит ООД
Регистрационен номер: 033

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Михаил Тенев 4
1784 София, България

24 януари 2025

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

В хиляди лева	Бележка	31 декември 2023	31 декември 2022
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	**12**	25,569	33,267
Нематериални активи	**13.1**	154	25
Платени аванси за ДМА по инвестиция		19,749	-
Инвестиция в дъщерно дружество	**13.2**	135,060	-
Инвестиционни имоти	**14**	1,325	1,325
Отсрочени данъчни активи	**11**	8	-
Общо нетекущи активи		**181,865**	**34,617**
Текущи активи			
Материални запаси	**15**	4,203	17,188
Търговски вземания	**16**	10,945	9,760
Вземания по корпоративен данък		80	120
Други краткосрочни вземания	**17**	120	365
Парични средства и парични еквиваленти	**18**	2,160	1,090
Активи, свързани с преустановени дейности, класифицирани като държани за продажба	**26**	28,942	-
Общо текущи активи		**46,450**	**28,523**
ОБЩО АКТИВИ		**228,315**	**63,140**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен акционерен капитал	**19**	97,269	22,948
Резерви		255	257
Неразпределена печалба/ (Натрупани загуби)		2,410	(579)
Общо собствен капитал		**99,934**	**22,626**
ПАСИВИ			
Нетекущи пасиви			
Заеми и кредити	**20**	87,761	-
Пасиви по отсрочени данъци	**11**	-	31
Доходи на наети лица	**21**	78	57
Общо нетекущи пасиви		**87,839**	**88**
Текущи пасиви			
Търговски задължения	**22**	7,288	22,718
Текущи данъчни и осигурителни задължения	**23**	831	680
Заеми и кредити	**20**	17,531	16,271
Други задължения	**24**	986	757
Пасиви, свързани с активи, класифицирани като държани за продажба	**26**	13,906	-
Общо текущи пасиви		**40,542**	**40,426**
ОБЩО ПАСИВИ		**128,381**	**40,514**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**228,315**	**63,140**

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 30 септември 2024 г.
Пояснителните бележки са неразделна част от този финансов отчет.

Мария Стойкова
Изпълнителен директор

Мария Стойкова
Съставител

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Дата: 24.01.2025
Делойт Одит ООД
Регистрационен номер: 033

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Продължаващи дейности			
Приходи от продажби	**7**	93,053	51,113
Себестойност на продажбите	**9**	(82,529)	(46,699)
Брутна печалба		**10,524**	**4,414**
Други приходи от дейността	**8**	383	89
Разходи за дистрибуция и реализация	**9**	(7,659)	(7,070)
Административни разходи	**9**	(1,769)	(854)
Оперативна печалба/ (загуба)		**1,479**	**(3,421)**
Финансови разходи	**10**	(4,122)	(113)
Загуба преди данъчно облагане от продължаващи дейности		**(2,643)**	**(3,534)**
Преустановени дейности			
Печалба преди данъчно облагане от преустановени дейности	**25**	**6,035**	**4,959**
Печалба преди данъци		**3,392**	**1,425**
Данък върху печалбата	**11**	(403)	36
Печалба за годината		**2,989**	**1,461**
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Преоценки на задължение по план с дефинирани доходи	**21**	(2)	(4)
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти	**11**	-	-
Друг всеобхватен доход/ (загуба) за годината, нетно от данъци		**(2)**	**(4)**
Общо всеобхватен доход за годината		**2,987**	**1,457**

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 30 септември 2024 г.

Пояснителните бележки са неразделна част от този финансов отчет.

Мария Стойкова
Изпълнителен директор

ОБЕДИНЕНА МЛЕЧНА КОМПАНИЯ ЕАД * Сливен * ОМК

Мария Стойкова
Съставител

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Дата: 24.01.2025
Делойт Одит ООД
Регистрационен номер: 033

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

В хиляди лева	Регистриран капитал	Резерви	Неразпределена печалба/ (Натрупани загуби)	Общо
Баланс на 01 януари 2022 г	**22,948**	**261**	**(2,040)**	**21,169**
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	1,461	**1,461**
Печалба за годината	-	(4)	-	**(4)**
Друг всеобхватен доход/ (загуба) за годината				
Общо всеобхватен доход за годината	-	(4)	1,461	**1,457**
Баланс към 31 декември 2022 г	**22,948**	**257**	**(579)**	**22,626**
Общо всеобхватен доход за годината				
Печалба за годината	-	-	2,989	**2,989**
Друг всеобхватен доход/ (загуба) за годината	-	(2)	-	**(2)**
Общо всеобхватен доход за годината	-	(2)	2,989	**2,987**
Увеличение на записан капитал	74,321	-	-	**74,321**
Баланс към 31 декември 2023 г	**97,269**	**255**	**2,410**	**99,934**

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 30 септември 2024 г.

Пояснителните бележки са неразделна част от този финансов отчет.

Мария Стойкова
Изпълнителен директор

ОБЕДИНЕНА МЕСНА КОМПАНИЯ ЕАД * Сливен * ОМК

Мария Стойкова
Съставител

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Дата: 24.01.2025
Делойт Одит ООД
Регистрационен номер: 033

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бел.	2023	2022
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Загуба преди данъци от продължаващи дейности		**(2,643)**	**(3,534)**
Печалба преди данъци от преустановени дейности		**6,035**	**4,959**
Корекции за:			
Амортизация		2,349	2,830
Провизии		132	21
Печалби от продажба на ДМА		(3,783)	-
Лихвени и други финансови разходи		4,854	675
Изменения в оборотен капитал			
Намаление / (Увеличение) на материалните запаси		4,453	(7,731)
Увеличение на търговските вземания		(18,719)	(3,699)
Увеличение / (Намаление) на други вземания		1,752	(367)
(Намаление) / Увеличение на търговски и други задължения		(16,124)	11,917
Платен данък печалба		(522)	(120)
Нетни парични потоци (за) / от оперативната дейност		**(22,216)**	**4,951**
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
Покупки на имоти, машини и съоръжения		(28,453)	(843)
Придобиване на дъщерно дружество		(135,060)	-
Постъпления от продажби на ДМА и НДМА		15,818	-
Нетни парични потоци за инвестиционна дейност		**(147,695)**	**(843)**
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
Вноска за увеличаване на капитала		74,321	-
Получени заеми от банки	**20**	137,692	14,385
Изплатени банкови заеми	**20**	(57,005)	(18,325)
Получени заеми от свързани лица	**20**	21,514	-
Изплатени лихви и такси по банкови заеми	**20**	(5,270)	(561)
Изплатени други финансови разходи		(271)	-
Нетни парични потоци от/ (за) финансова дейност		**170,981**	**(4,501)**
Нетно увеличение / (намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти		**1,070**	**(393)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	**18**	**1,090**	**1,483**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември		**2,160**	**1,090**

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 30 септември 2024 г.
Пояснителните бележки са неразделна част от този финансов отчет.

Мария Стойкова
Изпълнителен директор

Мария Стойкова
Съставител

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Дата: 24.01.2025
Делойт Одит ООД
Регистрационен номер: 033

1. Статут и предмет на дейност

„Обединена Млечна Компания ЕАД (с предишно наименование Тирбул ЕАД) („Дружеството") е непублично акционерно дружество, регистрирано в Сливенски окръжен съд по фирмено дело № 270/2002 г. и пререгистрирано в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията с Единен идентификационен код 119597076.

Седалището и адресът на управление на "Обединена Млечна Компания" ЕАД е гр. Сливен, ул. „Керамика" № 10.

Дружеството има разкрит и регистриран клон в страната през 2010 г., който се намира в гр. София, ул. Околовръстен път 414 , Казичене.

1.1. Собственост и управление

Дружеството е част от група Hellenic Dairies Greece. Едноличен собственик на Дружеството е Hellenic Dairies AE Гърция, а крайните контролиращи лица, са г-н Михалис Сарандис и г-н Димитриос Сарандис.

Дружеството е с едностепенна система на управление. Ръководството на Дружеството, в лицето на Съвет на директорите, се състои от:

- Стилиянос Димитриос Сарандис – Председател на СД;
- Стилиянос Михалис Сарандис – член;
- Зои Сарандис – член;
- Мария Стойкова – член;
- Деян Камаринчев – член.

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Мария Стойкова.

Съгласно Протокол от събрание № 43/15.06.2022 на СД на Хеленик Деарис е прието Решение за избирането на Стелиос Димитриос Сарандис и Стелиос Михалис Сарандис за нови членове на СД на Тирбул ЕАД. Новите членове са правоприемници съответно на Димитриос Стергиос Сарандис и Михалис Стергиос Сарандис.

С Протокол № 80/30.06.2023 г. се извършва промяна и се освобождава Димитриос Келас и избира Зои Сарандис за нов член на СД.

Стелиос Димитриос Сарандис да бъде изпълнителен директор заедно и поотделно с Мария Стойкова.

1.2. Предмет на дейност

Основните сделки и операции на Дружеството включват:

- преработка на мляко и производство на млечни продукти, както и тяхната реализация;
- внос и продажба на хранителни стоки.

2. База за изготвяне

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС). Отчетът одобрен за издаване от Съвета на директорите на Дружеството на 30.09.2024 г.

2. База за изготвяне (продължение)

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на следните съществени позиции от отчета за финансовото състояние:

- задължение по план за дефинирани доходи, отчитано по настояща стойност.

Методите, използвани за оповестяване на справедливите стойности, са изложени в детайли в Бележка 4.

2.2. Действащо предприятие

Годишният финансов отчет е изготвен на принципа "действащо предприятие".

Към 31 декември 2023 нетните активи са положителни в размер на 99,915 хил. лв., а натрупаната печалба възлиза на 2,646 хил. лв. Регистрираният акционерен капитал към 31 декември 2023 е 97,269 хил. лв. (2022 г.: 22,948 хил. лв.). Реализираната от Дружеството печалба за 2023 г. е в размер на 2,646 хил. лв. (2022 г.: печалба в размер на 1,461 хил. лв.). Също така, към 31 юли 2024 г., въз основа на неодитирана финансова информация, продажбите на Дружеството надвишават предвидените в бюджета приходи, както и нетния финансов резултат.

Към 31.12.2023 г., Дружеството е погасило пълния размер на задължението си по синдикиран кредит в частта си към Черноморска Банка Гърция и е получило писмо -съгласие от Международна Инвестиционна Банка /с настоящо седалище в Унгария, бивше в Москва/, за отлагане погасяването на последната вноска в размер на 1,000 хил. евро. Причината е включването на Банката в санкционния списък за работа с Русия.

Въз основа на гореизложеното, ръководството продължава да има очаквания, че Дружеството ще разполага с адекватни ресурси, за да продължи дейността си поне през следващите 12 месеца и че принципът на действащо предприятие остава приложим. Ръководството счита, че възможните развития на съществуващите обстоятелства, взети предвид при достигане до настоящото заключение, не пораждат съществена несигурност, свързана със събития или обстоятелства, които могат да породят значително съмнение относно способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие.

Дружеството не е обект на наложени законови капиталови изисквания, освен тези, произтичащи от изискванията на Търговския закон, приложими за Дружеството, доколкото същото е регистрирано като акционерно дружество. Според изискванията на чл. 252 от Търговския закон, Дружеството трябва да поддържа размер на капитал (нетни активи) по-висок от основния капитал. Чл. 252 на Търговския закон предписва, че когато чистата стойност на имуществото на Дружеството спадне под размера на вписания капитал, ако в срок от една година общото събрание не вземе решение за намаляване на капитала, за преобразуване или прекратяване, Дружеството може да се прекрати с решение на съда по седалище. По отношение на изискванията на Търговския закон ръководството счита, че няма вероятност Дружеството да бъде прекратено по реда на чл. 252, ал.4., към 31 декември 2023 г. Дружеството има неразпределена печалба в размер на 2,410 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 579 хил. лв. натрупани загуби).

3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

4. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

(а) Преценки

Информация за преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителни ефекти върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 25 – оценяване на очаквани кредитни загуби за търговски вземания и активи по договори с клиенти: основни допускания при определяне на средно-претеглената стойност на загубите;
- Полезен живот на амортизируеми активи;
- Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в бележки 12 и 13. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на транспортни средства, производствено и компютърно оборудване.
- Бележка 16 - извършва се преглед на договорите с клиенти в частта за договорени отстъпки. Направена е провизия за техните очаквани стойности в края на годината.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активи и пасиви в рамките на следващата финансова година, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 21 – оценка на задължение по план с дефинирани доходи; основни актюерски допускания.

Оценка на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и не-финансови активи и пасиви.

Дружеството е установило контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Ръководството носи общата отговорност за надзора над всички значителни оценки на справедлива стойности, включително справедливи стойности в Ниво 3

Ръководството регулярно преглежда значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

4. Използване на приблизителни оценки и преценки (продължение)

Оценка на справедливи стойности (продължение)

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни, различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива;
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

- Бележка 14 – Инвестиционни имоти;
- Бележка 25 – Финансови инструменти.

5. Промени в счетоводната политика

5.1 Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Следният нов стандарт и изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **МСФО 17 Застрахователни договори** - включително изменения на МСФО 17, публикувани от СМСС, приети от ЕС през юни 2020 и декември 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети** - Оповестяване на счетоводната политика, прието от ЕС на 2 март 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки** - Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки, прието от ЕС на 2 март 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** - Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от еднократна сделка, прието от ЕС на 11 август 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 12 Международна данъчна реформа — Примерни правила на Втори стълб** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023).*

** изключението, посочено в изменението на МСС 12 (че предприятието не признава и не оповестява информация относно отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъци върху дохода съгласно втория стълб на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), е приложимо веднага след издаване на измененията и ретроспективно в съответствие с МСС 8. Останалите изисквания за оповестяване са приложими за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.*

Приемането на новия стандарт и изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Дружеството.

5. Промени в счетоводната политика (продължение)

5.2 Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет не е прилагано следното изменение на МСФО, което е издадено от СМСС и прието от ЕС, но все още не е влязло в сила:

- **Изменение на МСФО 16 Лизинг** – Задължения по лизинг при продажба и обратен лизинг, издадено от СМСС на 22 септември 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);

5.3 Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС, не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 18 – Представяне и оповестявания във финансовия отчет:** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2027)
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети -** Класификация за задълженията като текущи и нетекущи и нетекущи задължения с ковенанти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);
- **Изменение на МСС 7 и МСФО 7:** Финансови споразумения с доставчици (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);
- **Изменение на МСС 21: Ефекти от промените в обменните курсове –** Липса на обменяемост (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025);
- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – Европейската комисия е взела решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период, но е разрешено по-ранно прилагане). Датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал).

Дружеството очаква приемането на тези нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на МСФО 18, който се очаква да окаже съществен ефект върху представянето и оповестяването на информация във финансовия отчет. Дружеството е в процес на анализиране на специфичния ефект на МСФО 18 върху финансовия му отчет.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още неурегулирано.

Според преценката на Дружеството прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39 Финансови инструменти - Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

6. Съществени счетоводни политики

Дружеството е приложило последователно съществените счетоводни политики по-долу за всички периоди, представени в този финансов отчет, освен ако не е посочено друго.

По-долу е представен индекс на съществените счетоводни политики, за които повече информация е налична на следващите страници:

а. Приходи от договори с клиенти
б. Финансови приходи и разходи
в. Чуждестранна валута
г. Доходи на наети лица
д. Данъци върху дохода
е. Материални запаси
ж. Имоти, машини и съоръжения
з. Нематериални активи и репутация
и. Инвестиция в дъщерно дружество
й. Инвестиционни имоти
к. Финансови инструменти
л. Обезценка
м. Провизии
н. Собствен капитал

(а) Приходи от договори с клиенти

Информация за счетоводните политики, свързани с договори с клиенти, е предоставена в Бележка 6.

(б) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи и разходи на Дружеството включват:

- приходи от лихви;
- разходи за лихви;
- валутни курсови печалби или загуби от финансови активи и финансови пасиви.

Лихвени приходи или разходи се признават, използвайки метода на ефективния лихвен процент. При изчисляване на прихода и разхода за лихви се прилага ефективния лихвен процент към брутната балансова стойност на актива (когато актива не е с кредитна обезценка) или към амортизираната стойност на задължението. За финансови активи, обаче, които не са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, но впоследствие са станали финансови активи с кредитна обезценка, приходът от лихви се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив. Ако финансовият актив вече не е с кредитна обезценка, тогава изчислението на прихода за лихви се прави отново на брутна база.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(в) Чуждестранна валута

Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към отчетната дата.

(г) Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Задължението на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозират бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди и тази сума се дисконтира.

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Дружеството определя нетния лихвен процент върху нетното задължение по план с дефинирани доходи като прилага дисконтовия процент, използван в началото на периода за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

Дисконтовият процент представлява доходността на облигации, които имат кредитен рейтинг, от поне АА, падеж приблизителен до срока на задълженията на Дружеството, и които са деноминирани във валутата, в която се очаква доходите да бъдат платени.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби и загуби, които се признават в ДВД. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

(ii) Краткосрочни доходи на наети лица

Краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

(д) Данъци върху дохода

Разходът за данъци съдържа текущи и отсрочени данъци. Той се признава в печалби и загуби, освен когато се отнася за статии, които са признати директно в собствения капитал или в друг всеобхватен доход.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(д) Данъци върху дохода (продължение)

Лихви и неустойки, свързани с данъци върху дохода, в това число и несигурни данъчни третирания, които не отговарят на определението за данъци върху доходау се отчитат в съответствие с МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи.*

(i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Сумата на текущото данъчно задължение или вземане е най-добрата оценка на сумата на данъка, който се очаква да бъде платен или получен, който отразява несигурностите във връзка с данъка върху дохода.

Текущи данъчни активи или пасиви се нетират само, в случай че определени критерии са изпълнени.

(ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между балансовите стойности на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия, асоциирани предприятия и съвместни споразумения, доколкото Групата може да контролира времево обратното проявление на временните разлики и е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Активи по отсрочени данъци се признават за неизползваните данъчни загуби, неизползвани данъчни кредити и намаляеми временни разлики, доколкото е вероятно да бъдат налични бъдещи облагаеми печалби, срещу които те да могат да бъдат употребени. Бъдещите облагаеми печалби се определят на база на реализирането на съответните облагаеми временни разлики. Ако размерът на облагаемите временни разлики е недостатъчен, за да се признае изцяло отсрочения данъчен актив, се вземат предвид бъдещите облагаеми печалби, коригирани за реализирането на съществуващи временни разлики, въз основа на бизнес плановете на Дружеството. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото повече не е вероятно да бъде реализирана бъдеща изгода, като такива намаления се възстановяват, когато вероятността за бъдещи облагаеми данъчни печалби се подобри.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(д) Данъци върху дохода (продължение)

(ii) Отсрочен данък (продължение)

Непризнатите отсрочени данъчни активи се оценяват към всяка отчетна дата и се признават, доколкото е станало вероятно, че ще бъдат налични бъдещи облагаеми печалби, срещу които те могат да бъдат използвани.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за обратното проявление на временните разлики, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата, като се отразява и несигурността, свързана с данъците върху дохода, ако има такава.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от същите данъчни власти и те възнамеряват да уредят данъчните пасиви и активи на нетна база, или техните данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Измерването на отсрочения данък отразява данъчните последици, които биха произтекли от начина, по който Дружеството очаква към датата на отчета да възстанови или уреди балансовата стойност на своите активи и пасиви.

(е) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „средно претеглена цена". В случая на произведена продукция и незавършено производство, себестойността включва подходящ дял от общопроизводствените разходи, базиран на нормалния оперативен капацитет.

(ж) Имоти, машини и съоръжения

(i) Признаване и оценка

Имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Когато в имотите, машините и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно (основни компоненти).

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения се признават в печалбата или загубата.

(ii) Рекласификация към инвестиционни имоти

Когато употребата на даден имот се промени от имот, ползван от собственика на инвестиционен имот, то тогава имотът се рекласифицира като инвестиционен имот. Когато Дружеството използва модела на цената на придобиване, прехвърлянията от имот, ползван от собственика към инвестиционен имот, не променят балансовата сума на прехвърляния имот и не променят цената на придобиване на този имот за целите на оценяването или оповестяването.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(ж) Имоти, машини и съоръжения (продължение)

(iii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Дружеството.

(iv) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на имотите, машините и съоръженията, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за имоти, машини и съоръжения са, както следва:

	2023	2022
Сгради	50 години	50 години
Съоръжения	18 години	18 години
Машини и оборудване	18 години	18 години
Транспортни средства	10 години	10 години
Стопански инвентар	18 години	18 години
Компютърно оборудване	3 години	3 години
Други	7 години	7 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо.

(з) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(i) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(ii) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на нематериалните активи, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(з) Нематериални активи (продължение)

(ii) Амортизация (продължение)

Очакваните срокове на полезен живот са, както следва:

Софтуер	3 години
Права върху индустриална собственост	6.67 години
Лицензи	6.67 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо.

(и) Инвестиция в дъщерно дружество

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

(й) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване, а след първоначално признаване по модела на цената на придобиване.

Печалбата или загубата от продажбата на инвестиционен имот (разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на имота) се признава в печалбата или загубата за периода.

Нетекущи активи (или група активи за отписване), държани за продажба

Нетекущи активи или група активи за отписване, се класифицират като активи, държани за продажба, когато тяхната балансова стойност, следва да бъде възстановена главно чрез продажба. Те се отчитат по по-ниската от балансовата и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

(к) Финансови инструменти

(i) Признаване и първоначално измерване

Търговски вземания първоначално се признават, когато са възникнали. Всички други финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружеството става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив (освен търговските вземания без съществен компонент на финансиране) или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване. Търговски вземания без съществен компонент на финансиране се измерват първоначално по съответната им цена на сделката (транзакционна стойност).

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: амортизирана стойност (АС); справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по справедлива стойност през печалби или загуби (ССППЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ. Това включва всички деривативни финансови активи. При първоначалното признаване Дружеството може еднократно да определи финансов актив, който иначе отговаря на изискванията да бъде измерван по амортизирана стойност или по ССДВД като ССППЗ, ако това ще елиминира или значително ще редуцира счетоводните несъответствия, които иначе биха възникнали.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи – Оценка на бизнес модела (продължение)

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансовите активи, които се държат за търгуване или се управляват и чието изпълнение се оценява на база справедливата стойност, се оценяват на база ССППЗ.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата" се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата" се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Дружеството взима предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват впоследствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденти, се признават в печалбата или загубата, освен за дериватите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват впоследствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.
Дългови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, печалбите и загубите от от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД. При отписването печалбите и загубите натрупани в ДВД се рекласифицират към печалбата или загубата.
Капиталови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се измерват впоследствие по справедлива стойност. Дивидентите се признават като приход в печалбата или загубата, освен ако дивидентът не представлява ясно възстановяване на част от стойността на инвестицията. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД и не се рекласифицират към печалбата или загубата.

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира по ССППЗ, ако е класифициран като държан за продажба, като деривати или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви по ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

(iii) Отписване

Финансови активи

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Групата не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Дружеството сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(iv) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(л) Обезценка

(i) Не-деривативни финансови активи

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- дългови инвестиции, оценявани по ССДВД; и
- активи по договори.

Дружеството също признава загуби от обезценка за ОКЗ за вземания по лизинг, представени като част от търговски и други вземания.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(л) Обезценка (продължение)

(i) Не-деривативни финансови активи (продължение)

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- Други вземания за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- Банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загуба от обезценка на търговските вземания (включително вземания по лизинг) и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взима предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включва прогнозна информация.

Дружеството приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Дружеството счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Дружеството е изложена на кредитен риск.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ, е максималният договорен период, през който Дружеството е изложено
на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (т.е разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи).

ОКЗ са дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(л) Обезценка (продължение)

(i) Не-деривативни финансови активи (продължение)

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност и дълговите ценни книжа на ССДВД, са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определящо влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- преструктурирането на заем или аванс от Дружеството при условия, които Дружеството не би разгледала иначе
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи, измерени по амортизирана стойност, се приспадат от брутната балансова стойност на активите. За дългови ценни книжа по ССДВД загубата от обезценка се отразява в печалбата или загубата и се признава в ДВД.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. Дружеството извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Дружеството не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължимите суми.

(ii) Не-финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи (различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи), за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)

(л) Обезценка (продължение)

(ii) Нефинансови активи (продължение)

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Те се разпределят първо в намаление на балансовата стойност на репутацията, разпределена към ОГПП, и след това в намаление на балансовите стойности на други активи в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка по отношение на репутацията не се възстановява обратно. За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(м) Провизии

Провизиите се оценяват чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дискутираната стойност се признава като финансов разход.

(i) Гаранции

Провизиите за гаранции се признават, когато свързаните с тях продукти или услуги са продадени. Провизиите се базират на исторически данни за гаранциите и на претегляне на всички възможни случаи с вероятностите те да се случат.

(ii) Обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

(н) Собствен капитал

(i) Обикновени акции

Допълнителните разходи, пряко свързани с издаването на обикновените акции се признават като намаление на собствения капитал. Данъчните ефекти, свързани с транзакционните разходи при капиталова транзакция, се отчитат в съответствие с МСС 12.

При изкупуване на собствени акции, платената сума, която включва директно свързаните разходи, се признава като намаление в собствения капитал. Обратно изкупените собствени акции се представят в резерва от собствени акции. Когато изкупени собствени акции в последствие бъдат продадени или бъдат преиздадени, получената сума се признава в увеличение на собствения капитал, а печалбата/загубата от сделката се представя в премиен резерв.

7. Приходи от продажби

А. Категории приходи

Дружеството генерира приходи основно от продажбата на млечни продукти и други хранителни продукти на вътрешен и външен пазар.

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Продажба на стоки на вътрешния пазар	84,806	49,938
Продажба на стоки на външния пазар	5,459	1,142
Продажба на продукция на вътрешния пазар	-	33
Продажба на продукция на външния пазар	2,788	-
Общо	**93,053**	**51,113**

В съответствие с изискванията на МСФО 15 и на база изготвен анализ на договорите с клиенти, Дружеството е отчело в намаление на приходите от продажби на продукция и стоки, разходи за комисионни и отстъпки към клиенти на обща стойност 6,501 хил. лв. (2022 г.: 6,364 хил. лв.). Тези разходи за комисионни и отстъпки се отчитат като намаление в цената на сделката и представляват разходи за отстъпки и бонус оборот на супермаркетите, разходи за логистика, глоби и неустойки, разходи за фиксиран и търговски маркетинг, както и разходи по неполучени върнати стоки от клиентите.

Б. Задължения за изпълнение и политики за признаване на приходи

Приходът се оценява на база на възнаграждението, определено в договора с клиента. Дружеството признава приход, когато прехвърля контрола върху стоката към клиента.

Следващата таблица предоставя информация за естеството и времето на удовлетворяване за задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително съществените условия за плащане и свързаните политики за признаване на приходи.

Тип продукт/ услуга	**Естество и времеви параметри на удовлетворяване на задълженията за изпълнение, включително съществени условия за плащане**	**Политики за признаване на приходи**
Продажби на стоки и готова продукция	Клиентите получават контрол върху стоките и готовата продукция, когато същите се доставят на място и се приемат в клиентските складове. При продажби на готова продукция на Дружества от Групата клиента получава контрол върху готовата продукция когато същата напусне склада на продавача. Фактурите се издават преди или след доставка, в зависимост от условията на договора. Фактурите са платими в рамките на 30 дни от получаване на стоката или фактурата в зависимост от условията на договора. Предоставят се отстъпки и бонуси към клиенти извън Групата за продажби на вътрешния пазар, на база оборот на продажбите. Някои договори позволяват на клиента да върне закупената стока. За върнати артикули се предоставят парични компенсации.	Приходът се признава, когато стоките са доставени в склада на клиентите и са приети от тях. Отстъпките и бонусите към клиенти се отчитат като намаление на приходите. Върнати стоки се компенсират чрез издаване на кредитно известие към купувача. Поради причини специфични за страната и стоковата група, очакваните връщания са несъществени и поради това не се начисляват провизии за върната стока. На база на исторически данни размерът на върната стока не е значим. Дружеството преглежда своята приблизителна оценка на очакваните стоки, които ще бъдат върнати към всяка отчетна дата.

8. Други приходи от дейността

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Приходи от компенсации и излишъци	45	-
Други оперативни доходи	338	89
Други доходи	**383**	**89**

9. Групиране на разходите по видове

Разходи по икономически елементи

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Разходи за материали	82,607	46,954
Възнаграждения за заплати на персонала	1,689	1,082
Осигурителни вноски и такси във връзка със заплати на наетите лица	573	478
Обезщетения при съкращение и пенсиониране	3	4
Възнаграждения на други трети страни	1,435	699
Застрахователни премии	98	76
Разходи за склад	1,093	689
Разходи за материали за ремонт и поддръжка	100	130
Други такси на трети страни (телефон, ел. енергия, газ, вода и др.)	149	713
Разни данъци – държавни такси	152	127
Транспортни разходи и логистика	1,354	1,126
Разходи за реклама и маркетинг	1,787	1,257
Разходи за изложения – демонстрации/дегустации	261	153
Абонаменти	24	10
Други разходи	14	704
Амортизация	618	421
Общо	**91,957**	**54,623**

Разходи по функция

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Себестойност на продажбите	82,529	46,699
Разходи за дистрибуция и реализация	7,659	7,070
Административни разходи	1,769	854
Общо	**91,957**	**54,623**

Към 31 декември 2023 г. списъчният брой на персонала в Дружеството е 123 работници и служители (31 декември 2022 г.: 116 работници и служители)

10. Финансови разходи

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Лихви по банкови кредити и заеми от свързани лица	3,837	-
Курсови разлики от промяна на валутни курсове	14	4
Банкови такси и други финансови разходи	271	109
Общо	**4,122**	**113**

11. Данъчно облагане

(а) Данъци, признати в печалби и загуби

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Текущ данък		
Текущ данък по данъчна декларация	442	-
Текущ данък, признат в печалби или загуби		
Данък за текущата година	442	-
Общо текущ данък, признат в печалби или загуби	**442**	**-**
Отсрочен данък		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(39)	(36)
Разходи за / (Приходи) от данъци	**403**	**(36)**

(б) Данъци, признати в ДВД

	01.01-31.12.2023			01.01- 31.12.2022		
Стойности в хил. лв.	Преди данъци	Данъчен (разход) приход	След данъци	Преди данъци	Данъчен (разход) приход	След Данъци
Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:						
Актюерски печалби/(загуби) от план с дефинирани доходи	(2)	-	(2)	(4)	-	(4)
Общ друг всеобхватен доход за годината	**(2)**	**-**	**(2)**	**(4)**	**-**	**(4)**

11. Данъчно облагане (продължение)

(в) Обяснение на ефективната данъчна ставка

Стойности в хил. лв.	2023	2023	2022	2022
Загуба преди данъци от продължаващи дейности		(2,643)		(3,534)
Печалба преди данъци от преустановени дейности		6,035		4,959
Общо печалба преди данъци		**3,392**		**1,425**
Корпоративен данък, базиран на законовата данъчна ставка за Дружеството	10.00%	(339)	10.00%	(143)
Данъчни временни разлики, за които не са признавани активи по отсрочени данъци		-		-
Ефект от непризнати разходи за данъчни цели		(68)		(5)
Приспадане на данъчна загуба за пренасяне, за която не е начислен отсрочен данъчен актив		4		184
Общо (разход) / приход от данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)		**(403)**		**36**
Ефективна данъчна ставка		11.88%		(2.53%)

Съответните данъчни периоди на Дружеството могат да бъдат обект на проверка от Данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На Ръководството на Дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област. Последната данъчна проверка на Дружеството е извършена през 08/2020 г. и обхваща периода до 2018 г./2019 г.

(в) Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

	Активи		Пасиви		Нетно	
Стойности в хил. лв.	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Имоти, машини и съоръжения	-	-	(43)	(67)	(43)	**(67)**
Начисления по натрупан неизползван годишен отпуск	23	9	-	-	23	**9**
Задължения при пенсиониране	8	6	-	-	8	**6**
Допълнителни доходи на персонала, неплатени	20	21	-	-	20	**21**
Нетни данъчни активи (пасиви)	**51**	**36**	**(43)**	**(67)**	**8**	**(31)**

11. Данъчно облагане (продължение)

(г) Движения на отсрочените данъци през годината

Стойности в хил. лв.	Баланс на 31.12.2022	Признати в печалби и загуби	Признати в друг всеобхватен доход	Баланс на 31.12.2023
Имоти, машини и съоръжения	(67)	24	-	**(43)**
Начисления по натрупан неизползван годишен отпуск	9	14	-	**23**
Задължения при пенсиониране	6	2	-	**8**
Допълнителни доходи на персонала, неплатени	21	(1)	-	**20**
	(31)	**39**	**-**	**8**

(д) Непризнати отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъчни активи не са били признати по отношение на следните позиции, защото не е вероятно, че ще са налични бъдещи облагаеми печалби, срещу които Дружеството да може да ги използва, в предвидените законови срокове.

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Данъчни загуби 2017	-	-
Данъчни загуби 2021	-	44
	-	44

12. Имоти, машини и съоръжения

Дълготрайните материални активи на Дружеството са следните:

Стойности в хил. лв.	Терени – Земя/подобрения земя	Сгради	Съоръжения, Машини и оборудване	Транспортни средства	Обзавеждане и друго оборудване	Активи в процес на изграждане	Общо
Отчетна стойност							
Баланс към 01 януари 2022	**2,363**	**10,328**	**55,930**	**1,170**	**1,455**	**49**	**71,295**
Придобити активи	96	-	26	75	45	696	**938**
Отписани активи	-	-	(75)	-	(2)	-	**(77)**
Баланс към 31 декември 2022	**2,459**	**10,328**	**55,881**	**1,245**	**1,498**	**745**	**72,156**
Баланс към 01 януари 2023	**2,459**	**10,328**	**55,881**	**1,245**	**1,498**	**745**	**72,156**
Придобити активи	-	-	1,845	421	251	6,975	**9,492**
Трансфер	-	-	704	-	-	(704)	-
Рекласифицирани към активи за продажба	-	-	(440)	-	-	-	**(440)**
Отписани активи	-	-	(31,160)	(18)	(18)	-	**(31,196)**
Баланс към 31 декември2023	**2,459**	**10,328**	**26,830**	**1,648**	**1,731**	**7,016**	**50,012**
Амортизация и загуби от обезценка							
Баланс към 01 януари 2022	**932**	**2,848**	**30,635**	**716**	**1.155**	-	**36,286**
Амортизация	42	206	2,190	84	106	-	**2,628**
Отписани активи	-	-	(23)	-	(2)	-	**(25)**
Баланс към 31 декември 2022	**974**	**3,054**	**32,802**	**800**	**1,259**	-	**38,889**
Баланс към 01 януари 2023	**974**	**3,054**	**32,802**	**800**	**1,259**	-	**38,889**
Амортизация	43	207	1,843	86	102	-	**2,281**
Рекласифицирани към активи за продажба	-	-	(188)	-	-	-	**(188)**
Отписани активи	-	-	(16,503)	(18)	(18)	-	**(16,539)**
Баланс към 31 декември2023	**1,017**	**3,261**	**17,954**	**868**	**1,343**	-	**24,443**
Балансова стойност							
Към 01 януари 2022	**1,431**	**7,480**	**25,295**	**454**	**300**	**49**	**35,009**
Към 31 декември 2022	**1,485**	**7,274**	**23,079**	**445**	**239**	**745**	**33,267**
Към 31 декември 2023	**1,442**	**7,067**	**8,876**	**780**	**388**	**7,016**	**25,569**

12. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

От края на отчетната 2023 г. стартира процесът по инвестирането на средства в дейностите по преместването на производствения процес на ОМК ЕАД, гр. Пловдив от гр. Пловдив в гр. Сливен. Планирано се правят конструктивни промени на производствените площадки на Тирбул ЕАД, инвестира се в покупката и инсталацията на нови производствени линии и възли за производство на прясно мляко, кисело мляко и айрян. Започва дейността по деинсталирането на машини и съоръжения, обслужващи процеса по производство на автентични гръцки твърди сирена. Поетапно те се транспортират и сглобяват на територията на предприятието-майка, където се прехвърля производството на този продукт.

Към 29.05.2024 г. производството в ОМК ЕАД, гр. Пловдив е окончателно прекратено в гр. Пловдив и преместено на територията на Тирбул ЕАД, гр. Сливен.

Към 31.12.2023 г. са платени аванси на стойност 19,749 хил. лв. към доставчици за нови машини, оборудване и съоръжения.

Имоти, машини и съоръжения са заложени като обезпечение по заеми от банки (виж бел. 20).

13. 1. Нематериални активи

Стойности в хил. лв.	Програмни продукти и права	Търговски марки	Други нематериални дълготрайни активи	Общо
Отчетна стойност				
Баланс към 01 януари 2022	**694**	**30**	**191**	**915**
Придобити активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2022	**694**	**30**	**191**	**915**
Баланс към 01 януари 2023	**694**	**30**	**191**	**915**
Придобити активи	197	-	-	**197**
Баланс към 31 декември 2023	**891**	**30**	**191**	**1,112**
Амортизация и загуби от обезценка				
Баланс към 01 януари 2022	**478**	**30**	**181**	**689**
Амортизация	199	-	2	**201**
Баланс към 31 декември 2022	**677**	**30**	**183**	**890**
Баланс към 01 януари 2023	**677**	**30**	**183**	**890**
Амортизация	66	-	2	**68**
Баланс към 31 декември 2023	**743**	**30**	**185**	**958**
Балансова стойност				
Към 01 януари 2022	**216**	**-**	**10**	**226**
Към 31 декември 2022	**17**	**-**	**8**	**25**
Към 31 декември 2023	**148**	**-**	**6**	**154**

13.2 Инвестиция в дъщерно дружество

На 09.08.2022 г. в Атина/Гърция/е сключен предварителен договор между Хеленик Деърис и Делта Фуудс за покупко-продажба на акциите на Обединена Млечна Компания ЕАД България ,собственост на Делта Фуудс.

13.2 Инвестиция в дъщерно дружество (продължение)

С Решение №25/12.01.2023 г. КЗК разреши концентрацията чрез придобиване от страна на Тирбул ЕАД на едноличен контрол върху Обединена Млечна Компания ЕАД, произвеждаща продуктите с марката Верея.

На 01.03.2023 г. се сключи Договор за покупко-продажба на 100% от капитала на ОМК ЕАД, гр. Пловдив, представляващи 40,554,124 (четиридесет хиляди петстотин петдесет и четири сто двадесет и четири) обикновени безналични акции с номинална стойност 1,00 лев. Стойността на сделката е в размер на 69 млн. евро (135,060 хил. лв.).

Съгласно Договор за Регистрационно агентство със специален за целта доставчик, акциите промениха данните на притежателя си в Централен Депозитар на 01.03.2023 г.

На 02.03.2023 г. С Протокол от Решение на СД на ОМК ЕАД е сменен Борда на директорите. Всички разпоредби в Устава, наименованието на стария собственик се реферира към новия такъв.

Към 31.12.2023 година акциите в дъщерното дружество са заложени като обезпечение по заеми от банка (виж. Бел. 20.).

14. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти представляват земи (земеделски и УПИ), притежавани за неопределено към настоящия момент бъдещо използване.

През 2021 г. Дружеството е предприело действия по изграждане на фотоволтаична система за производството на енергия за собствени нужди. През октомври 2022 г. Дружеството е получило Решение №К33-17 от Комисията за земеделски земи към Министерство на земеделието и горите което се променя предназначението на 49,932 м2 земя от имот, състоящ се от 85,322 декара, в такъв за енергийни нужди. Имотът е разделен кадастрално на 2 парцела:

- 49,932 декара – с променено предназначение на земята-за електроенергийно производство;
- 35,390 декара – друг вид нива 9-та категория земя.

За терен, предназначен за енергийно производство, е извършен трансфер към сметка „Земи" на стойност 96 хил. лв.

През м. август 2023 г. бяха обединени двата имота на основната площадка на завода /48,586 декара/ с площадката, отредена за електроенергийно производство от 49,932 декара.

Към 31 декември 2023 и 2022 инвестиционните имоти са ипотекирани като обезпечение по заеми от банки (виж бел. 20).

Равнение на измененията в балансовата стойност

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Баланс на 1 януари	1,325	1,421
Трансфери към имоти, машини и съоръжения	-	(96)
Баланс към 31 декември	**1,325**	**1,325**

14. Инвестиционни имоти (продължение)

Оценяване по справедливи стойности

(i) Йерархия на справедливите стойности

Справедливата стойност на инвестиционни имоти е определена от външни, независими оценители на 31 декември 2023 г. Оценката на справедливата стойност е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Равнение на справедливата стойност

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Ниво 3	2,588	2,491

(ii) Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя използваните техники за оценяване при определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Земи		
Коригирани сравними продажни цени: Оценките извършени от оценителите се базират на пазарни цени, които се коригират значително за разлики в естеството, местонахождението или състоянието на специфичния имот.	Цена за квадратен метър (между 10.00-14.00 евро за земеделска земя в Сливен и 66 евро за УПИ в София).	Значителни увеличения (намаления) в очакваните цени на квадратен метър, без други промени, биха довели до значително по-високи(по-ниски) справедливи стойности.

15. Материални запаси

Материалните запаси на Дружеството включват:

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Готови и полуготови продукти и остатъчни продукти	-	10,589
Незавършено производство	-	2,943
Суровини и спомагателни материали - консумативи, части и опаковане	2,432	1,967
Стоки	1,771	1,689
Общо	**4,203**	**17,188**

16. Търговски вземания

Вземанията на Дружеството са както следва:

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Вземания от клиенти	11,420	10,278
Минус		
Начисления за отстъпки и бонуси	(462)	(511)
Натрупана обезценка	(13)	(7)
Общо	**10,945**	**9,760**

Към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 търговски вземания са заложени като обезпечение по заеми от банки (виж бел. 20 и бел. 27).

17. Други краткосрочни вземания

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Предоставени аванси	3	67
Други дебитори, подотчетни лица	90	21
Разходи за придобиване на инвестиция	-	247
Разходи за бъдещи периоди	27	30
Общо	**120**	**365**

18. Парични средства и парични еквиваленти

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Парични средства в брой	7	13
Разплащателни сметки във валута	2	78
Разплащателни сметки в лева	2,151	999
Общо	**2,160**	**1,090**

Към 31 декември 2023 парични средства по разплащателни сметки са заложени като обезпечение по заеми от банки (виж бел. 20).

19. Регистриран капитал

Към 31 декември 2023 г. регистрираният капитал на Тирбул ЕАД възлиза на 97,269 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 22,948 хил. лв.), разпределен в 9,726,908 бр. обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 10 лв. (31 декември 2022 г.: 2,294,754 бр. по 10 лв.).

- През 2023 г. Дружеството е увеличило капитала си с 7,432,154 бр. нови обикновени поименни налични акции по 10 лв. за брой с решение на Едноличния собственик на 30 януари 2023 г. След увеличението размерът на капитала на Дружеството възлиза на 97,269,080 лв.

Управление на капитала

Целите на ръководството на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- Да осигури способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите;
- Да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2024 г. стратегията на Дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена. Акционерните дружества са длъжни по закон да заделят 1/10 от формираната печалба, докато натрупаните печалби и загуби не достигнат 1/10 от регистрирания капитал на Дружеството.

19. Регистриран капитал (продължение)

Управление на капитала (продължение)

Дружеството регулярно наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база на съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (дългосрочни и краткосрочни) така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Общ дългов капитал	106,430	34,935
в т.ч. банкови заеми и заеми от свързани лица	*105,292*	*16,271*
в т.ч. търговски задължения към свързани предприятия	*1,138*	*18,664*
Намалени с парични средства и парични еквиваленти	(2,160)	(1,090)
Нетен дългов капитал	**104,270**	**33,845**
Общо собствен капитал	99,934	22,626
Общо капитал	**204,204**	**56,471**
Съотношение на задлъжнялост	**0,51**	**0,60**

20. Заеми и кредити

Стойности в хил. лева	31.12.2023	31.12.2022
Нетекущи пасиви		
Обезпечени банкови заеми	87,761	-
	87,761	**-**
Текущи пасиви		
Текуща част от обезпечени банкови заеми	7,152	4,401
Кредит от свързани лица	9,779	-
Кредит-овърдрафт	-	11,870
Задължения за начислени лихви	600	-
	17,531	**16,271**

20. Заеми и кредити (продължение)

Условия и график на изплащане

				31.12.2023		31.12.2022	
Стойности в хил. лв.	Валута	Номинален лихвен процент	Год. на падеж	Номинал (общ договорен лимит за главница)	Балансова стойност	Номинал (общ договорен лимит за главница)	Балансова стойност
Кредит от свързани лица	EUR	5%	2024	21,514	21,783	-	-
Обезпечен банков кредит	EUR	3M EURIBOR +2.2%	2030	131,041	95,391	-	-
Обезпечен банков заем	EUR	6M EURIBOR +3.05%	2023	-	-	2,489	2,445
Обезпечен банков заем	EUR	-	2023	1,956	2,012	1,956	1,956
Кредит-овърдрафт	EUR	3EURIBOR +1.4%	2024	5,867	12	5,867	3,953
Кредит-овърдрафт	EUR	1M EURIBOR +1.95%	2024	9,779	-	9,779	7,917
Общо заеми и кредити продължаваща дейност				**140,820**	**105,292**	**20,091**	**16,271**
Общо заеми и кредити преустановена дейност				**29,337**	**13,906**	**-**	**-**
Общо заеми и кредити				**170,157**	**119,198**	**20,091**	**16,271**

Банков заем в размер на 1,956 хил. лв. и балансова стойност 2,012 хил. лв., кредит към свързано лице Обединена Млечна Компания ЕАД в размер на 11,735 хил. лв. и балансова стойност в размер на 11,882 хил. лв. и задължение по усвоен овърдрафт в размер на 12 хил. лв., са рекласифицирани към пасиви, свързани с активи, държани за продажба (бел. 26).

Дружеството е усвоило 2 /два/ кредит-овърдрафта:

- От ОББ – при условия 3M EURIBOR +1.4% с лимит 3,000 000 EUR

Към датата на съставяне на финансовия отчет, с анекс №6 към договор за банков кредит от 2018 г., лимитът на овърдрафта е увеличен до 4,500,000 евро до 09.12.2024 г. като е обединен с овърдрафт по Договор с ОМК ЕАД Пловдив на стойност 1,5 млн. евро.

- От Пощенска банка - при условия 1M EURIBOR + 1.95 % с лимит 5,000,000 EUR

Кредит-овърдрафтите са обезпечени с вземания от клиенти.

На 14.02.2023 г. с Протокол от заседание на СД на Тирбул ЕАД е взето решение за сключване на договор за кредит като:

- Тирбул ЕАД - кредитополучател
- Хеленик Деарис С.А. като гарант
- Юробанк и Алфа Банк като първоначални кредитори.

20. Заеми и кредити (продължение)

Условия и график на изплащане (продължение)

Сключен е Договор за предоставяне на заем с главница 67 млн. евро, като максималният размер на Транш А е 37 млн. евро, а максималният размер на главницата по Транш Б е 30 млн. евро. Разпределението на главниците за всеки от траншовете е в полза 60% на Юробанк и 40% в полза на Алфа банк. За всеки лихвен период годишната лихва за всеки от траншовете е в размер на сбора от приложимите Юрибор (EURIBOR) и Марж 2,2% годишно, като Юрибор не може да е по-малък от 0 (нула). Крайна платежна дата е датата, която е 84 месеца след датата на усвояване на Транш А. Погасителният план е както следва:

- Транш А-на 5/пет/последователни годишни вноски, от които първите 4/четири/ в размер на 6,000 хил. евро, а петата вноска - в размер на 13,000 хил. евро. Първа погасителна вноска - 36 месеца след датата на първото усвояване на транш А. Последната вноска е до 84 месеца след същата дата;
- Транш В – револвиращ с последна дата на погасяване, следваща условията на транш А, т.е. 84 месеца след датата на усвояването му.
- Клауза за задължително предплащане, в случай, че постигнатият EBITDA резултат на консолидирано ниво на ОМК ЕАД надвишава прогнозирания EBITDA по бизнес план, 50% от надвишението се дължат като задължително предсрочно погашение при първото следващо лихвено плащане. Клаузата за задължително предплащане се мониторира на база неодитираните финансови отчети към полугодието, и одитираните финансови отчети за годината и сертификат от Груповия одитор, всяка година до пълното издължаване на заема. Съгласно тази клауза, Дружеството е класифицирало 2,095 хил. лв. главница по синдикирания заем като краткосрочно задължение към 31 декември 2023.
- Клауза за задължително предплащане на 5,281 хил. лв. през 2024 г. по синдикирания заем, представени като краткосрочно задължение към 31 декември 2023;

Договори, обезпечаващи банките:

- Договор за особен залог на имущество – машини, вземания, търговски марки, банкови сметки, права индустриална и интелектуална собственост
- Всички съществуващи и бъдещи акции от капитала на Обединена млечна компания ЕАД
- Договорни ипотеки на собствени недвижими имоти (земи и сгради).

През м. юни 2023 г. е платена последната вноска на заема към BSTDB /Черноморска банка/ в размер на 1,272 хил. евро. Последната вноска към Международната инвестиционна банка /клон Будапеща Унгария/ в размер на 1,000 хил. евро остава неплатена към датата на съставяне на отчета, поради попадането на Банката в рестриктивен списък във връзка с войната в Украйна. От името на Групата Хеленик е изпратено Искане за издаване на Waiver от страна на банката, с който последната вноска се отлага по тяхна инициатива. Waiver е получен през м. юли 2023 г.

20. Заеми и кредити (продължение)

Равнение на движенията на пасиви към парични потоци произтичащи от финансовата дейност

Стойности в хил. лв.	2023 Банкови заеми	2023 Заем от свързани лица	2022 Банкови Заеми
Баланс към 1 януари	**16,271**	**-**	**20,105**
Промени в паричните потоци от финансова дейност			
Получени банкови заеми	137,692	-	14,385
Получени заеми от свързани лица	-	21,514	-
Изплатени банкови заеми	(57,005)	-	(18,325)
Изплатени лихви и такси	(5,270)	-	(561)
Общо промени в паричните потоци за финансовата дейност	**75,417**	**21,514**	**(4,501)**
Промени обвързани с пасива			
Разходи за лихви от продължаващи дейности	3,715	122	-
Разходи за лихви от преустановени дейности	586	147	562
Други	1,426	-	105
Рекласифицирани към задължения, свързани с активи, държани за продажба	(2,024)	(11,882)	-
Общо други промени обвързани с пасива	**3,703**	**(11,613)**	**667**
Баланс към 31 декември	**95,391**	**9,901**	**16,271**

21. Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Задължение за план с дефинирани доходи при пенсиониране	78	57
Общо задължения за доходи на наети лица	**78**	**57**

Задължения по план с дефинирани доходи при пенсиониране

Дружеството има задължение за изплащане на доход на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 или повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати.

Приблизителният размер на задълженията за планове с дефинирани доходи при пенсиониране към всеки отчетен период, и разходите признати в печалби и загуби се базират на актюерски доклади (информация за актюерските допускания е оповестена по-долу).

Плана за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доход при пенсиониране) е нефинансиран.

21. Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране (продължение)

Движения на настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Баланс към 1 януари	**57**	**39**
Включени в печалбата или загубата		
Разходи за текущ трудов стаж	17	14
Разходи за лихви	2	-
	19	**14**
Включени в ДВД		
Актюерски загуби, произтичащи от:		
• опита и действителността	2	4
• промени в демографски предположения	-	-
• промени във финансови предположения	-	-
	2	**4**
Други		
Изплатени обезщетения		-
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	**78**	**57**

Разходите са признати в следните позиции от отчета за всеобхватния доход:

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Административни разходи	17	14
	17	**14**

Актюерски предположения

Основните актюерски предположения към датата на отчета (представени като осреднени стойности) са представени както следва:

	2023	2022
Дисконтов процент към 31 декември	2.98%	3,54 %
Увеличение на бъдещи заплати	2.2%	3,8 %

Предположенията относно бъдещата продължителност на живота са базирани на публикувани статистически таблици с информация за смъртността.

22. Търговски задължения

Анализ на задълженията към доставчици на Дружеството е представен по-долу:

Стойности в хил. лв	31.12.2023	31.12.2022
Доставчици в т.ч.		
- за ДМА	963	-
- за материали	4,317	2,718
- за услуги	870	1,336
- стоки	1,138	18,664
Общо	**7,288**	**22,718**

23. Текущи данъчни и осигурителни задължения

Текущите данъчни и осигурителни задължения на Дружеството са както следва:

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Данък върху добавената стойност	735	605
Данъци и осигуровки върху трудовите възнаграждения	77	68
Еднократни данъци	19	7
Общо	**831**	**680**

24. Други задължения

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Дължими трудови и други възнаграждения на служителите	217	384
Задължения по неизползвани отпуски	226	93
Други краткосрочни задължения	543	280
Общо	**986**	**757**

25. Преустановени дейности

Към 31 декември 2023 г., производството на твърди сирена в производствената база в гр. Сливен е класифицирано като преустановена дейност. В по-голямата си част производственото оборудване, свързано с тази дейност, е деинсталирано и продадено. Дружеството рекласифицира останалите дълготрайни активи като такива, държани за продажба, а свързаните с този вид дейност краткотрайни активи и пасиви – като такива, свързани с преустановена дейност и държани за продажба.

Както е оповестено в бел. 12, от края на отчетната 2023 г. стартира процеса по инвестирането на средства в дейностите по преместването на производствения процес на ОМК ЕАД, гр. Пловдив от гр. Пловдив в гр. Сливен. Планирано се правят конструктивни промени на производствените площадки на Тирбул ЕАД, инвестира се в покупката и инсталацията на нови производствени линии и възли за производство на прясно мляко, кисело мляко и айрян. Започва дейността по деинсталирането на машини и съоръжения, обслужващи процеса по производство на автентични гръцки твърди сирена. Поетапно те се транспортират и сглобяват на територията на предприятието-майка в Гърция, където се прехвърля производството на този продукт. Преустановената дейност по производство на автентични гръцки твърди сирена в Обединена Млечна Компания ЕАД, гр. Сливен, ще бъде заменена през 2024 г. от производството на прясно мляко, кисело мляко и айрян.

Резултатите от преустановената дейност за 2023 г. и 2022 г. са както следва

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Приходи от продажби	62,948	48,280
Себестойност на продажбите	(58,970)	(43,630)
Брутна печалба	**3,978**	**4,650**
Други приходи от дейността	3,783	993
Разходи за дистрибуция и реализация	(111)	(122)
Административни разходи	(882)	-
Оперативна печалба	**6,768**	**5,521**
Финансови разходи	(733)	(562)
Печалба преди данъчно облагане от преустановени дейности	**6,035**	**4,959**

25. Преустановени дейности (продължение)

Нетен паричен поток от преустановени дейности

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Оперативна дейност	(13,023)	(1,871)
Инвестиционна дейност	15,005	(404)
Финансова дейност	(4,348)	(4,501)

26. Активи, класифицирани като държани за продажба

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Дълготрайни материални активи	252	-
Активи, свързани с преустановени дейности	28,690	-
Общо активи, класифицирани като държани за продажба	28,942	-
Пасиви, класифицирани като държани за продажба	13,906	-

Основни класове активи, класифицирани като държани за продажба

Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
Активи		
Имоти, машини и съоръжения	252	-
Материални запаси	8,532	-
В т.ч. незавършено производство	*967*	-
готова продукция	*7,565*	-
Вземания от клиенти	20,158	-
Активи, класифицирани като държани за продажба	**28,942**	**-**
Пасиви		
Кредити от банки	2,024	-
Заеми от свързани лица	11,882	-
Пасиви, класифицирани като държани за продажба	**13,906**	**-**

27. Финансови инструменти

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности

Таблицата по-долу показва балансовите стойности и справедливите стойности на финансови активи и финансови пасиви, включително нивата в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, ако балансовата им стойност е разумно приближение на справедливата им стойност.

27. Финансови инструменти (продължение)

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

Другите задължения, които не са финансови пасиви (като пасиви по договори и задължения за възстановяване, признати съгласно МСФО 15) също не са включени в таблицата.

31 декември 2023 г.		Балансова стойност			Справедлива стойност			
Стойности в хил. лв.	*Бележка*	Ф-ви активи по амортизирана с-т	Други фин-ви пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Търговски вземания	*16*	10,945	-	**10,945**	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	*18*	2,160	-	**2,160**	-	-	-	-
Общо		**13,105**	**-**	**13,105**	**-**	**-**	**-**	**-**
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Банкови заеми	*20*	-	(95,391)	**(95,391)**	-	-	-	-
Заеми от свързани лица	*20*	-	(9,901)	**(9,901)**	-	-	-	-
Общо		**-**	**(105,292)**	**(105,292)**	**-**	**-**	**-**	**-**

31 декември 2022г.		Балансова стойност			Справедлива стойност			
Стойности в хил. лв.	*Бележка*	Ф-ви активи по амортизирана с-т	Други фин-ви пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Търговски вземания	*16*	9,760	-	**9,760**	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	*18*	1,090	-	**1,090**	-	-	-	-
Общо		**10,850**	**-**	**10,850**	**-**	**-**	**-**	**-**
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност		-	-	-	-	-	-	-
Банкови заеми	*20*	-	(16,271)	**(16,271)**	-	-	-	-
Общо			**(16,271)**	**(16,271)**	-	-	-	-

(б) Оценяване на справедливи стойности

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Вид	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Обезпечени банкови заеми	Дисконтирани парични потоци Моделът за оценяване се основава на настоящата стойност на очакваните плащания, дисконтирани с процент, коригиран за риска.	Неприложимо.

27. Финансови инструменти (продължение)

(в) Управление на финансовия риск

Дружеството има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск.

(i) Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Балансовата стойност на финансовите активи и активите по договори представлява максималната кредитна експозиция.

Търговски вземания

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Въпреки това, ръководството отчита демографските данни на клиенти на Дружеството, включително риск от неизпълнение на индустрията и страната, в която клиентите оперират, тъй като тези фактори могат да окажат влияние върху кредитния риск. Приблизително 37% от приходите на Дружеството за 2023 г. са резултат от продажби към компанията майка, Хеленик Дейрис С.А. (Hellenic Dairies S.A.), а 63% от приходите са резултат от продажби към петте най-големи вериги магазини и дистрибутори в страната.

При наблюдението на кредитния риск клиентите се групират по кредитните си характеристики, включително и дали те са физическо или юридическо лице, дали са клиенти на едро, на дребно или краен потребител, географско местоположение, индустрия, времеви профил, падеж и наличие на предишни финансови затруднения.

Търговски вземания , свързани с продажба на готова продукция на компанията майка, Хеленик Дейрис С.А. (Hellenic Dairies S.A.) към 31 декември 2023 г. са в размер на 20,158 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 4,249 хил. лв.). Към 31 декември 2023 г. търговските вземания в размер на 10,958 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 5,718 хил. лв.) са търговски вземания от несвързани клиенти на местния пазар, възникнали от продажба на стоки.

Дружеството оценява кредитоспособността на всеки клиент или чрез независим орган или вътрешно, като се вземе предвид тяхното икономическо състояние, минали транзакции и други параметри, определящи размера на кредитния лимит на всеки клиент. Кредитните лимити на клиента се определят от вътрешни или външни оценки винаги в съответствие с ограниченията, определени от Ръководството. Предвид икономическата слабост на вътрешния пазар, Ръководството смята, че е създало адекватни механизми за адресиране на кредитния риск, отчитайки структурата на клиентите на Дружеството.

На база на опита и отчитайки настоящите обстоятелства, Ръководството е направило оценка и анализ на очакваните бъдещи входящи парични потоци, свързани с търговските вземания от клиенти и е преценило, че не съществува несигурност относно събираемостта им, доколкото Дружеството има разработена и внедрена практика, която гарантира, че продажбите на материални запаси се извършват с клиенти, с които Дружеството традиционно работи и има добри търговски взаимоотношения.

27. Финансови инструменти (продължение)

(в) Управление на финансовия риск

(i) Кредитен риск (продължение)

Търговски вземания (продължение)

Максималната експозиция към кредитен риск за търговски и други вземания и активи по договори към отчетната дата по географски региони е, както следва:

В хиляди лева	Балансова стойност 2023	2022
Местни	10,945	5,711
Държави от Евро зоната	-	4,249
	10,945	**9,960**

Оценка на очакваните кредитни загуби

Дружеството разпределя всяка експозиция към рейтинг на кредитен риск въз основа на данни, които са определени като определящи риска от загуба (включително, но не само, външни рейтинги, одитирани финансови отчети, управленски отчети и прогнози за паричните потоци и налична информация в пресата за клиенти) и прилагане на опитна кредитна преценка. Нивата на кредитния риск се определят чрез използване на качествени и количествени фактори, които са показателни за риска от неизпълнение и са съобразени с дефинициите на външни кредитни рейтинги от агенции.

Експозициите в рамките на всяко ниво на кредитен риск са сегментирани на база просрочени вземания, като за всеки сегмент се изчислява ОКЗ ставка въз основа на статута на просрочените задължения и реалния опит за загуби от обезценка. Тези проценти се умножават по скаларни фактори, за да отразят разликите между икономическите условия през периода, през който са събрани историческите данни, текущите условия и гледната точка на Дружеството върху икономическите условия върху очакваните срокове на живот на вземанията.

Следната таблица предоставя информация за експозицията към кредитен риск и ОКЗ за търговски вземания към 31 декември 2023 г.

31 декември 2023 г. *Стойности в хил. лв.*	Средно претеглена загуба	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Кредитна обезценка
Текущи (непросрочени)	0.07%	10,543	(5)	Не
Просрочени от 1-30 дни	0.00%	407	-	Не
Просрочени от 31-60 дни	0.00%	-	-	Не
Просрочени от 61-90 дни	0.00%	-	-	Не
Просрочени повече от 90 дни	100.00%	8	(8)	Да
		10,958	**(13)**	

Намаляването на загубите от обезценка се дължи основно на общото намаление на брутната балансова стойност на търговските вземания.

27. Финансови инструменти (продължение)

(в) Управление на финансовия риск (продължение)

(i) Кредитен риск (продължение)

Движение на обезценката по отношение на търговски вземания

Движението на обезценка на търговски вземания и активи по договори през годината е както следва.

Стойности в хил. лв.	2023	2022
Баланс на 1 януари	**7**	**4**
Отписани суми	-	-
Нетна преоценка на загубата от обезценка	6	3
Баланс към 31 декември	**13**	**7**

Към 31 декември 2023 г. загубата от обезценка е на стойност 13 хил. лева.

(ii) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Дружеството ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Дружеството за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че то винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да понесе неприемливи загуби или да навреди на репутацията на Дружеството.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството поддържа две кредитни линии:

- от 5 милиона евро овърдрафт от Пощенска Банка, който е необезпечен. Лихва би се дължала на ниво 1M EURIBOR плюс 195 базисни пункта;
- От 3 милиона евро овърдрафт от ОББ. Лихва би се дължала на ниво 3M EURIBOR плюс 140 базисни пункта.

Експозиция към ликвиден риск

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви. Сумите са брутни, недисконтирани, включват договорените плащания на лихви и изключват ефекта от договорености за нетиране:

31 декември 2023 Стойности в хил. лв.	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Не-деривативни финансови задължения							
Обезпечени банкови заеми	(95,391)	(123,057)	(2,956)	(10,217)	(5,473)	(47,649)	(56,762)
Заеми от свързани лица	(9,901)	(10,146)	(10,146)	-	-	-	-
Търговски задължения	(7,288)	(7,288)	(7,288)	-	-	-	-
	(112,580)	**(140,491)**	**(20,390)**	**(10,217)**	**(5,473)**	**(47,649)**	**(56,762)**

27. Финансови инструменти (продължение)

(в) Управление на финансовия риск (продължение)

(ii) Ликвиден риск (продължение)

Експозиция към ликвиден риск (продължение)

31 декември 2022 Стойности в хил. лв.	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Не-деривативни финансови задължения							
Обезпечени банкови заеми	(4,401)	(4,445)	(4,445)	-	-	-	-
Търговски задължения	(22,718)	(22,718)	(22,718)	-	-	-	-
Банков овърдрафт	(11,870)	(11,875)	-	(11,875)	-	-	-
	(38,989)	**(39,038)**	**(27,163)**	**(11,875)**	**-**	**-**	**-**

Както е оповестено в Бележка 20, Дружеството има обезпечен банков заем с изискване за спазване на определени условия. При нарушаване на договорните условия от Дружеството може да се изиска да плати заема по-рано от изложеното в таблицата.

(iii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута или лихвени проценти, доходът на Дружеството да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници, като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на съществен валутен риск, тъй като транзакциите, които не са в български лева, са деноминирани в евро.

От 1 януари 1999 г. обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към еврото (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

Лихвен риск

Дружеството има експозиция към промени в лихвените нива тъй като заемите му са с променлива лихва.

Експозиция към лихвен риск

Към отчетната дата лихвеният профил на лихвоносните финансови инструменти на Дружеството е, както следва:

Стойности в хил. лв.	Номинална стойност 2023	2022
Инструменти с фиксирана лихва		
Финансови активи	2,153	1,077
	(2,153)	**1,077**
Инструменти с променлива лихва		
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	(96,227)	(16,271)
	(96,227)	**(16,271)**

27. Финансови инструменти (продължение)

(в) Управление на финансовия риск (продължение)

(iii) Пазарен риск (продължение)

Анализ на чувствителността на паричните потоци за инструменти с променлива лихва

Промяна от 25 базисни пункта в лихвените нива към отчетната дата би увеличила (намалила) собствения капитал и печалби и загуби със сумите посочени по-долу. Този анализ допуска че всички останали променливи, особено обменните курсове на чуждестранна валута, остават непроменени. Анализът се извършва на същата база за 2022 г.

	Печалби и загуби		Собствен капитал	
Ефект в хиляди лева	25 б.п. Увеличение	25 б.п. Намаление	25 б.п. Увеличение	25 б.п. Намаление
31 декември 2022				
Инструменти с променлива лихва	(37)	37	(37)	37
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	**(37)**	**37**	**(37)**	**37**
31 декември 2023				
Инструменти с променлива лихва	(217)	217	(217)	217
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	**(217)**	**217**	**(217)**	**217**

28. Сделки със свързани лица

Дружеството има отношение на свързано лице с едноличния собственик Hellenic Dairies S.A. и с предприятия под общ контрол на Групата Hellenic Dairies S.A., а именно S. C. FABRICA DE LAPTE BRASOV S.A. и LATIZA A.E. и с дъщерното си дружество ОМК ЕАД.

Сделките през отчетния период, както и салдата по вземанията и задълженията към 31 декември, на свързаните юридически лица, по смисъла на МСС 24, са както следва:

Търговски и други вземания Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
OLYMPUS Deutchland	-	203
OLYMPUS UK	-	157
ОМК ЕАД	5,447	-
Hellenic Dairies S.A.	20,158	4,249
Общо	**25,605**	**4,609**

В края на годината, вземането от Hellenic Dairies S.A. в размер на 20,158 хил. лв. е рекласифицирано към активи, свързани с преустановени дейности (бел. 26).

Търговски задължения Стойности в хил. лв.	31.12.2023	31.12.2022
LATIZA A.E.	-	-
Hellenic Dairies S.A.	-	838
Fabrica de Lapte	1,138	17,826
Общо	**1,138**	**18,664**

28. Сделки със свързани лица (продължение)

Закупуване на стоки и услуги *Стойности в хил. лв.*	2023	2022
Hellenic Dairies S.A.	13,717	15,882
LATIZA	10	9
ОМК ЕАД	3,301	-
Kliafas	94	-
S. C. FABRICA DE LAPTE BRASOV S.A.	48,119	39,713
Общо	**65,241**	**55,604**

Продажби на стоки и услуги *Стойности в хил. лв.*	2023	2022
S. C. FABRICA DE LAPTE BRASOV S.A.	9,971	1,433
Hellenic Dairies S.A.	54,950	43,665
OLYMPUS Deutschland	-	516
OLYMPUS Cypros	1	-
OLYMPUS UK LTD	-	807
ОМК ЕАД	34,364	-
Общо	**99,286**	**46,421**

През 2023 г., продажби към Hellenic Dairies S.A. в размер на 53,452 хил. лв. (2022 г.: 42,845 хил. лв.), продажби към S. C. FABRICA DE LAPTE BRASOV S.A. в размер на 5,998 хил. лв. (2022 г.: 1,020 хил. лв.), продажби към Olympus Deutschland: няма (2022 г.: 516 хил. лв), и продажби към OLYMPUS UK LTD: няма (2022 г.: 806 хил. лв.) са рекласифицирани като приходи от продажби от преустановени дейности (виж бел. 25).

Печалба от продажба на ДМА *Стойности в хил. лв.*	*2023*	*2022*
Hellenic Dairies S.A	3,782	-
OLYMPUS Cypros	1	-
	3,783	**-**

През 2023 г., печалба от продажба на ДМА към Hellenic Dairies S.A. в размер на 3,782 хил. лв. са рекласифицирани като други приходи от преустановени дейности. (2022 г. - хил. лв.) (виж бел. 25).

Финансови разходи *Стойности в хил. лв.*	*2023*	*2022*
Разходи за лихви по заем ОМК	269	-
Общо	**269**	**-**

През 2023 г., разходи за лихви по заем от ОМК в размер на 147 хил. лв. са рекласифицирани като финансови разходи от преустановени дейности. (2022 г. - хил. лв.) – виж бел. 25.

Финансови задължения *Стойности в хил. лв.*	*2023*	*2022*
Задължение за начислени лихви по заем ОМК	269	-
Заем главница ОМК ЕАД	21,514	-
Общо	**21,783**	**-**

Към 31 декември 2023, заем и задължение за лихви към ОМК, гр. Пловдив в размер на 11,882 хил. лв. са рекласифицирани към пасиви, свързани с активи от преустановени дейности (бел. 26).

28. Сделки със свързани лица (продължение)

Сроковете за плащане на задължения към свързани лица са между 10 и 60 дни, а погасяването на вземания от свързани лица са между 10 и 90 дни.

Вземанията и задълженията към свързани лица са необезпечени.

През 2023 г. и 2022 г. не са начислявани обезценки на вземания от свързани лица.

Дружеството също така има отношение на свързано лице с директори и изпълнителни служители и ключовия ръководен персонал.

Възнаграждения на мениджърски екип:

Стойности в хил. лв.	Дружеството	
	31.12.2023	31.12.2022
Трудови възнаграждения и социални надбавки за мениджърите и членовете на мениджърския екип	305	200
Задължения към мениджърите и членовете на мениджърския екип	17	14

29. Други оповестявания

Програми за опазване на околната среда

С Разрешение за ползване № ДК 07-17/16.04.2010 г. е въведено и работещо в режим съоръжение за преработка на биологични отпадъци от Дружеството - Пречиствателна станция за отвеждане на отпадните води от производството.

Дружеството е сертифицирано по IFS и BRC –европейска система за безопасност на храните.

Съдебни дела и административни производства

Към 31 декември 2023 г. Дружеството няма заведени срещу него съдебни дела и административни производства.

Активи дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции

Към 31 декември 2023 г. ОМК ЕАД има следните дадени обезпечения:

- Ипотека на имоти (земи и сгради), находящи се в Сливен и София, собственост на ОМК ЕАД
- Залог на съвкупността на всички машини и съоръжения.
- Залог на вземания с размер равен на лимитите на съответните договор за овърдрафт.

Интегрирана система за управление

В Дружеството са внедрени следните системи за управление:

- Система за управление на безопасността на храните HACCEP;
- През 2012 г. са внедрени и стандартите за безопасност IFS и BRC.

30. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

След 31 декември 2023 г., за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Ръководството на Дружеството са извършени следните по-съществени действия:

- На 07.02.2024 г.се подписва Договор за преобразуване чрез вливане на ОМК ЕАД, гр. Пловдив и Тирбул ЕАД, гр. Сливен по смисъла на чл.262 Д от ТЗ. На 21.02.2024 г. Договорът беше обявен по партидите на двете Дружества в ТЗ. За ефективна за счетоводни цели дата на вливане е обявена 01.07.2024 г., считайки, че цялото имущество на ОМК ЕАД, гр. Пловдив, включващо всички негови права, задължения и фактически отношения, да преминат при условията на универсално правоприемство върху Тирбул ЕАД, гр. Сливен, а ОМК ЕАД, гр. Пловдив да се прекрати без ликвидация;
- Капиталът на Тирбул ЕАД няма да бъде увеличаван;
- Тирбул ЕАД в качеството си на приемащо дружество променя фирменото си наименование на Обединена Млечна Компания, запазвайки Идентификационния си номер ЕИК;
- Едноличен акционер на ОМК ЕАД, гр. Сливен, без промяна остава Хеленик Деарис Гърция
- Предметът на дейност е без промяна-преработка на мляко и производство на млечни продукти с марката Верея;
- Вливането е вписано в Търговския Регистър на 03.07.2024 г.;
- Договорени и поетапно инсталирани са поточни линии за производство на прясно мляко, кисело мляко и айрян. Към датата на съставяне на отчета, незакритите аванси по инвестицията са в размер на 5,068 хил. лв.;
- Прекратени са трудовите правоотношения с част /приблизително 180 души/ от персонала, който е ситуиран в производствената база на ОМК ЕАД, гр. Пловдив. Персоналът, зает в частта на Продажби и Маркетинг на ОМК ЕАД, гр. Пловдив, се прехвърля в трудови правоотношения с Тирбул ЕАД, гр. Сливен, считано от 01.07.2024 г.
- На 20 юни 2024 г. е вписана в търговския регистър Зои Михаил Саранди като член на Съвета на директорите и е заличен Димитриос Висариос Келас.

Няма други събития след отчетния период, които да изискват корекции или оповестявания във финансовите отчети, настъпили през периода от отчетната дата до датата, когато тези финансови отчети са одобрени за издаване от Съвета на директорите.